

F.Y.B.COM. SEM – I (CBCS - 2016 Course) : SUMMER - 2019

SUBJECT: GEOGRAPHY OF RESOURCES – I

Day: Thursday
Date: 02/05/2019

Time: 11.00 A.M. TO 02.00 PM
Max. Marks: 60

S-2019-0304

N.B:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
  - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
  - 3) Neat and labeled diagrams must be drawn **WHEREVER** necessary.
  - 4) Map stencils are **ALLOWED**.
-

Q.1 A) Fill in the blanks with appropriate answer given below. **(06)**

- i) Settlement is a factor of _____ environment.
a) Natural   b) Cultural   c) Social   d) Physical
- ii) Solar energy is _____ type of resource.
a) Renewable   b) Non - renewable   c) Man - made   d) Social
- iii) Mango trees are found in _____ forest.
a) Equatorial   b) Monsoon   c) Coniferous   d) Mixed
- iv) _____ is the areas of low elevations.
a) Plains   b) Plateaus   c) Mountains   d) Valley
- v) _____ is conventional energy source.
a) Wind   b) Sun   c) Coal   d) None of above
- vi) Geography of resource is a branch of _____ geography.
a) Physical   b) Economic   c) Geomorphology   d) Geology

B) Answer the questions in **ONE** sentence. **(06)**

- i) Define geography of resources.
- ii) What is optimum population?
- iii) What is non – conventional energy resources?
- iv) What is truck farming?
- v) What is determinism?
- vi) Write the name of two non conventional energy resources.

P.T.O.

Q.2 Answer any **THREE** of the following: **(12)**

- a) Write population characteristics of India.
- b) Write characteristics of shifting cultivation.
- c) Write importance of forests.
- d) Write characteristics of equatorial forest.

Q.3 Answer any **TWO** of the following: **(12)**

- a) Explain importance and scope of geography of resources.
- b) Explain the factors of cultural environment.
- c) Explain problems of over population.

Q.4 Answer any **ONE** of the following: **(12)**

- a) Explain the factors of physical environment.
- b) Explain meaning, nature and uses of resources.

Q.5 Write notes on any **TWO** of the following. **(12)**

- a) Nature of geography of resources
- b) Plantation farming
- c) Possibilism

* * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
- ३) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.
- ४) नकाशा स्टेन्सीलसचा बापर करण्यास परवानगी आहे.

प्र.१ अ) योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा. (०६)

- १) वसाहत हा ----- पर्यावरणाचा घटक आहे.
a) नैसर्गिक   b) सांस्कृतिक   c) सामाजिक   d) प्राकृतिक
- २) सौरउर्जा ----- साधनसंपदा आहे.
a) पुनर्नविकरणीय   b) अपुनर्नविकरणीय   c) मानवनिर्मित   d) सामाजिक
- ३) आंबा हा वृक्ष ----- अरण्यात आढळतात.
a) विषुववृत्तीय   b) मोसमी   c) सूचिपर्णी   d) मिश्र
- ४) कमी उंचीची व सखल भूमि म्हणजे ----- होय.
a) मैदान   b) घार   c) पर्वत   d) दरी
- ५) ----- हा पारंपारिक उर्जास्रोत आहे.
a) वारा   b) सूर्य   c) कोळसा   d) वरीलपैकी नाही
- ६) साधनसंपदा भूगोल ही ----- भूगोलाची शाखा आहे.
a) प्राकृतिक   b) आर्थिक   c) भूरूपशास्त्र   d) भूगर्भशास्त्र

ब) खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे द्या. (०६)

- १) साधनसंपदा भूगोलाची व्याख्या द्या.
- २) पर्यास लोकसंख्या म्हणजे काय ?
- ३) अपारंपारिक उर्जा साधने म्हणजे काय ?
- ४) मंडई शेती म्हणजे काय ?
- ५) निसर्गवाद म्हणजे काय ?
- ६) अपारंपारिक उर्जा साधनांची देन नावे लिहा.

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)

- अ) भारतीय लोकसंख्येची वैशिष्ट्ये लिहा.
- ब) स्थंलांतरीत शेतीची वैशिष्ट्ये लिहा.
- क) अरण्यांचे महत्व लिहा.
- ड) विषुववृत्तीय अरण्यांची वैशिष्ट्ये लिहा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)

- अ) साधनसंपदा भूगोलाचे महत्व व व्यासी स्पष्ट करा.
- ब) सांस्कृतिक पर्यावरणाचे घटक स्पष्ट करा.
- क) अतिरिक्त लोकसंख्येच्या समरया स्पष्ट करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (१२)

- अ) नैसर्गिक पर्यावरणाचे घटक स्पष्ट करा.
- ब) साधनसंपदांचा अर्थ, स्वरूप व उपयोग स्पष्ट करा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही दोन वर टीपा लिहा. (१२)

- अ) साधनसंपदा भूगोलाचे स्वरूप
- ब) मळ्याची शेती
- क) संभववाद

* * * *